

Volt egyszer egy alapítvány

Engedjenek meg egy kis történelmi visszatekintést! Ki is volt Anker Alfonz, és mi volt az a szellemiség, amit a halálával elveszítettünk!

Ennek ismeretében érthetőbbé válik, Mit is akart Dr. Lovas László, miért is volt szükség az Anker Alfonz országos bajnokság és az Anker alapítvány a postagalambsporttért megszervezésére.

Anker Alfonz volt az, aki a populációgenetikát átültette a postagalambsportra. Elképzeléseit „A repülő keresztrejtvény” című munkájában és számos szakcikkekben tette közzé. „A repülő keresztrejtvény” című munkája kis átdolgozással német és flamand nyelven is megjelent, a legnagyobb elismerés kíséretében. Ilyen értékes munkát még magyar galambász sohasem produkált, és tartok tőle, az elkövetkező 100 évben sem fog, ha lesz még akkor galambsport. Kimagaslott – nem csak termetével – a magyar galambászok közül és nem is csak szakmailag.

Az Ő általa teremtett világban a postagalambsport olyan volt Magyarországon, mint egy vallás. Én még láttam azokat a csillogó szemű galambászokat, akik akkoriban elzarándokoltak Kaposvárra, hogy lelkileg feltöltődve több hónapra, vagy akár egy egész életre muníciót gyűjtsenek egy-egy látogatás alkalmával.

A galambászok keresték egymás társaságát, örültek egymásnak, segítették egymást. Akkor még távoli volt a „megélhetési galambász” fogalma.

Ha patetikusan szeretném Anker Alfonzot egy mondattal jellemezni, az az lenne: „Ki csiszolt elméjét elegyítette szívének szeretetével.” Benne még nagyobb volt a szeretet hatalma, mint a hatalom szeretete. Mindig kiállt a becsület, a tisztesség mellett, bátran síkraszállt a kis emberek érdekeiért. Nem ismerte az önzést. Úriember volt, gáncs nélküli lovag. A vasárnapjai azzal teltek, hogy levelekre válaszolt, tanított, oktatott, nevelt nagy-nagy türelemmel.

A repülő keresztrejtvény című könyvéért kapott teljes bevételt az akkori Dél kerületnek adományozta gépkocsi vásárlás céljára, pedig nem volt gazdag ember, de lélekben igen!

A magyar galambászok jelentős része nem is tudja, milyen ajándék volt magyar postagalambsport kezében Anker Alfonz személye.

Ő még megérte az „aurea aetast”. Európa postagalambsportjának az aranykorát. Igaz, csak a végét. Belgiumban, Hollandiában több mint 200 000 galambász volt, a németekről nem is beszélve. Az 50-es, 60-as évek nagyjai lettek a klasszikusok. Mint: Hector Desmet, Valeer Desmet, Marcel Desmet, Verecke, Rickaert, Maurice Delbar, Sion, van Brauaene, Fabry, Devriendt, Cattrysse, Jef Symons, Hyskens van Riel, Gossens, Janssen testvérek, stb. Hollandiából: Jan Aarden, Ko Nipius, Staf Dussarduijn, Tontje schouteren, Piet Lazaroms, A. van de Wege, Jos Klak stb. Szakírók közül: Jan Artz, van Schalen, Piet de Weerd, Julles Galles, prof. Grembergen, stb. hogy csak néhány nevet említsek. Közéjük tartozott Anker Alfonz is. Befogadták egyetlen kelet európaiként. Erről tanúskodik a nagy német galambászlexikon.

Anker Alfonzzal úgy voltak a magyar galambászok – tisztelet a kivételnek – mint a legendás focicsapatunk tagjai a Picasso-szobrocskákkal. 1956-ban kint maradt a világverő csapatunk. Nem mertek hazajönni. Pénzért turnéztak. Egy alkalommal a meccs utáni fogadáson minden játékos kapott egy kis Picasso-szobrocskát. Nem tudták mi az. A szállodába vivő út egy folyó

felett vezetett. Azzal szórakoztak, hogy a hídról a busz ablakából a folyóba dobálták a szobrocskákat...

Anker Alfonzot csodáltuk, ám de nem követtük...

Anker Alfonz körül Kaposváron kialakult egy kis szellemi műhely: Ujházy Péter, Kertész Attila, Dr. Lovas László, Kuti Lajos, Paál István, Dr. Solymár István. Dr. Papp László, Csontos Gyula... Valamennyi agrármérnök, állatorvos. Ahelyett, hogy összekaparta volna az akkori regirung a morzsákat, rájuk sem volt szükség. Ma már elment a hajó, többen abbahagyták, megöregedtek...

Lovas László volt az, aki puritán önszorgalomból igyekezett újraéleszteni az Ankeri örökséget azok helyett, akiknek ez hivatali kötelességük lett volna.

Lovas László két dolgot tudott biztosan:

1. Olvasta Berzsenyit. „...ha a tiszta erkölcs elvész Róma rabigába görnyed...”
2. Új, a célnak jobban megfelelő teljesítményértékelést kell bevezetni, mert a régi elavult.

1. Az első gondolathoz: Debreceni volt. Tudta, ha a paszulyt nem kapálják, nem irtják a gyomot mellette, nem lesz termés. A gaz a föld édes gyermeke, amit vetünk bele az a mostoha. Az önzés, a góg, a kevélység, önreklám, ügyeskedés, haszonelvűség a gaz. A tiszta erkölcs, az önzetlenség, nemes lelkűség stb. a kultúrnövény, ezeket ápolni kell. A nyolcvanas években már megindult a társadalomban az erkölcsi, lelki, szellemi rombolás, ami a mai napig tart.

2. A második gondolathoz:

Az egyedüli objektív verseny- és tenyésztéértébecslés a 20%-os díjlista, a galambok érkezési sebessége alapján. A többi közvetett, különböző pontozások eredménye. Ez elsősorban a tenyésztők rangsorát igyekszik mindenáron megállapítani. Itt a hiba!!! A galambok versenyezzenek, ne a tenyésztők! Mint például a lósporthoz. Senki nem tudja, Kincsemnek, Imperiálnak ki volt a gazdája, vagy a zsokéja, csak a lovak neve vált széles körben ismertté. Ugyanez az értékrend Nyugat-Európában is a galambsportban. Elsősorban a győztes galambok nevei keringtek pl.: Opgeblazen, Rooshelle, Klare, Kapoen, Dolle, Zwarteband, Karel, Jonge Stier stb... Természetesen hozzátették a tenyésztő nevét is, hogy ki hányadik a csapatbajnokságban, ilyesmivel nem foglalkoztak. Csak halkán jegyzem meg: mennyi torzsalkodástól, megaláztatástól, veszekedéstől, uram bocsá ügyeskedéstől mentesülhettünk volna, ha mi is csak a 20%-os listán elsősorban az élgalambokra koncentrálnánk? Kezdve a galamb gyűrűszámával, m/perc sebességgel, dúctávval, a végén megjegyezve a tulajdonost, mindenféle manipulált pontoktól mentesen. Ehhez nem lett volna feltétlenül szükséges óriási galambtömeg.

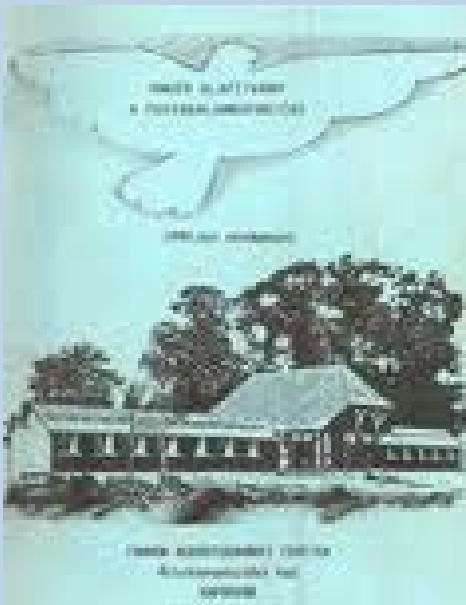
Ugorjunk egy kicsit vissza az időben, a 80-as évek közepére! Versenyezni kezdett egy fiatal ember, akit korábban, közgyűlési határozattal örökre eltiltottak. Hogy lehetséges ez? Többek között Haász Ferenc – a lap akkori főszerkesztője, aki barátja volt Anker Alfonznak – ismerte a még korábbi előzményeket a hatvanas évekig visszamenően. Akkoriban Anker Alfonz kárára is történt egy etikátlan dolog. Kezdett kifogásolni bizonyos etikai dolgokat a szaklapban munkatársaival (akkor még volt szerkesztőbizottság) Pillinger András, Dabis László, Kocsis Géza stb... Kialakult egy konfliktus helyzet a szövetség vezetői és a szerkesztőbizottság között. Haász Ferenc korai halálával, 1985-ben a konfliktushelyzet megoldódott. A szerkesztőbizottságot szélnek

eresztették. A szaklap az alelnök kezébe került. Ellenzéki nyilvános reagálásra nem volt lehetőség. Ezért az elégedetlenkedők Hetényi Gábor vezetésével megalakították a Marathon Clubot. Tulajdonképpen egy csendes forradalom kezdődött. A szövetségtől függetlenül. Az alapszabály első pontja volt, hogy akinek foltos van a múltja, nem lehet tag. Az alakuló gyűlésre azután eljött a szövetség elnöke, tartott egy beszédet és a forradalom élére állt...

Ilyen előzmények után jött Lovas László, megsuhintotta a kapát, munkához látott. Ott kezdte, ahol a Marathon Club megalakulásakor abba maradt. Meghirdette az Anker Alfonz halálának tizedik évfordulójára az Anker Alfonz országos bajnokságot. A célja az volt, amit Anker Alfonz is szeretett volna elérni, csökkenteni a különbséget Magyarország és Nyugat-Európa között. Természetesen asztal felett, tiszta eszközökkel. Egy lépésben nem lehetett megszüntetni a csapatbajnokságot, de mellette alternatívaként egy újat próbált bevezetni. Figyelembe véve a kevesebb galambbal rendelkezők érdekeit is. A kiírás a következő volt. Idézem: „A fejlett postagalamb-kultúrával rendelkező országokban – mindenek előtt Belgiumban – évtizedek óta a legkorszerűbb versenyértékelés vált általánossá. Ebből adódóan – a versenyek tisztaságának biztosítása és a leggyorsabb galambok díjazása révén – a legtokéletesebb tenyészértékbecslés módszert valósították meg.

Meggyőződésünk, hogy a versenyeredmények korszerűbb értékelési változatának kidolgozásával a jelenlegiek mellett, alternatív bevezetésével a sport fejlődését szolgáljuk.

1. A bajnokságban minden magyar postagalamb tenyésztő részt vehet, aki nem vétett még a sportelkölc ellen pályafutása alatt.
2. A bajnokságot a kilenc kerületi főverseny, a nemzeti és a Marathon Club által rendezett versenyek eredményei, az azokról készített díjlisták alapján értékeljük.
3. Az Anker bajnokság csapatbajnokság. A bajnokságban a legtöbb tenyésztő által kiállítható létszámmal, maximum 30 galambbal lehet részt venni, amelyekről az alapnevezést az első verseny előtt el kell küldeni a szervező bizottságnak.
4. A bajnokságban csak azok a galambok érnek el helyezést, amelyek a versenyeken indított összegalamblétszám 1%-ban érkeznek.
5. A bajnokságot 5 út alapján értékeljük, melyeket a versenyszezon befejezése után tetszés szerint választanak ki a tenyésztők. Kritérium, hogy az utak átlagos távolsága 450 km felett legyen.

6. A pontokat csak az első három befutó galamb gyűjti.
7. A bajnokságot összpontszám alapján értékeljük. (Maximum 15 helyezés érhető el.) Az 1%-ban érkező első galamb 10 pontot, az azt követők arányosan csökkentve kevesebbet, míg az 1% utolsó galambja 7 pontot kap.
8. Az eredményeket az utak, azok átlagos távolsága és az utankénti 1%-ban szereplő három pontgyűjtő befutó galamb helyezési számának megadása – egyesületenként összegyűjtve – a szükséges aláírásokkal ellátva kérjük beküldeni.

A benevezési díj 200Ft/fő. Első évben a tenyésztők 2%-át díjazzuk. A díjak e célra készített értékes egyedi kupák. Zsolnai kupák.

A díjazott tenyésztők mindegyike 2 galambot ajánl fel. Ezeket külön befizetés nélkül a benevezettek között sorsoljuk ki. Ezen kívül a nevezési díjak fejében minden résztvevő kézhez kapja az Anker Alfonz Országos Bajnokság eredményeit összefoglaló kiadványt, amelyben a következőket is megjelentetjük:

- Bajnokságban résztvevők névsora,
- Az egyesületek rangsora a tagok részvétele alapján,
- A bajnokság eredménye (dicsőséget jelentő szintig),
- Díjazottak eredményeinek részletes ismertetése,
- Riportok a legsikeresebb tenyésztőkről,
- Díjalap részletes elszámolása.

Készült egy Junior bajnoksági kiírás is.

- Az alapnevezés itt maximum 20 db egyéves galamb,
- Ezek a galambok bármely, tehát nem csak az első fő „A” csapatban küldhetők,
- Az eredményeket itt három tetszőlegesen kiválasztott út alapján értékeljük. Kilométer limit tehát nincs.
- A pontokat az első 2 befutó galamb gyűjti, tehát összesen 6 helyezés érhető el.

(1990-ben 1393 versenyző ért el 1%-os helyezést a területben összesen Magyarországon.)

Az első évi kiadványban nyilatkozott Kotymán Imre akkori sportügyi alelnök. (Sajnos nem sokáig volt ebben a tisztségben.)

Ebből egy részlet:

„...Sportunk egyik legfontosabb alapelve az ESÉLYEGYENLŐSÉG. És ez az ami az élvonal és a hátsóbb régiók között egyre növekszik és ez nem a galambok minőségére, a tenyésztői hozzájárásra, hanem a gazdasági háttérre vezethető vissza...” 1989!!! 22 évvel ezelőtt!!! Azóta csak annyi történt, hogy lehetővé vált áttenni egyik csapatból a másikba galambokat menet közben. Ezzel végleg megadták a kegyelemdőfést a kicsiknek. Azóta már nem ritka a 4-500 galambos állománylétszám. (Kotymán Imre nyilatkozatakor még 100-120 darab volt a mamutállomány.)

A díjkiosztóra 1979 novemberében meghívta Lovas László Steven van Bremen urat Hilversumból, aki Anker Alfonz barátja volt, és kiadta A repülő keresztrejtvény általa átdolgozott változatát: németül Die kunst des Züchtens, flamandul: de Kuunst van het kweeken címmel. Az ő ötlete volt egy fiatalgalamb tesztelep létrehozása, melyet Dr. Horn Péter akadémikus úr örömmel fogadott.

Akadémikus úr optimizmusa, segítőkészsége, megértő támogatása, a hazai galambászok lelkesedése ösztönzéseként 150 nap alatt 1990 tavaszára megvalósulásra került a terv. Egyúttal megalakult az Anker Alapítvány a postagalambsportért.

A kuratórium tagjai: Dr. Horn Péter akadémikus elnök, rektor úr, Dr. Lovas László kandidátus, ügyvezető, Dr. Baka József gazdasági igazgató, Dr. Ballai Attila kisállat-tenyésztési tanszékvezető, Kotymán Imre MPSz sportügyi alelnök, Szappanos István.

Később, az időközben elhunyt Dr. Baka József helyett Dr. Házas Zoltán került a kuratórium tagjai közé.

Az alapítvány nyitott elsőként nyugat felé, megvalósítva Anker Alfonz célját, a magyar postagalambsport felzárkóztatását. A szervezésben elévülhetetlen érdemeket szereztek holland barátaink: Steven v. Bremen, Leen v. Pelt, Jos Bierings.

Az első évben:

- Hollandia 53,
- Szlovákia 30,
- Thailand 4,
- Belgium 3,
- Taiwan 2,
- Austria 1,
- USA 1 galambot küldött. Összesen 238 tenyésztőtől 468 galamb gyűlt össze, úgy hogy minden tenyésztő maximum 2 galambot küldhetett.

Az alapítvány tevékenysége nem csak a fiatal galambok tesztelésére terjedt ki.

- Bekapcsolódhattak a hallgatók, akik közül többen itt ismerkedhettek meg először a postagalambsporttal, Néhány név: Piros László, Putz András, Csáki László, Donkó Tamás, Gyulai Gábor, Vincze Csaba, és mint korábbi végzett Vének János,
 - Állategészségügyi vizsgálatok végeztetése: Dr Méhesfalvi József, Dr. Bíró Hunor, Dr. Sólyom Ferenc,
 - Galambkeverék gyártása Soponyán,
 - Emésztő forgalmazása,
 - Gyümölcsöző kapcsolatok alakultak: Márkus István, Pintér és fiai, Tóth Imre stb.,
 - Utazás szervezése az Utrecht-i olimpiára,
 - Tenyészgalamb behozatal,
- Több mint 50 versenyóra behozatala,
 - Galambszállító kamion behozatala,
 - Konferenciák, magas szintű szakmai előadások,
 - Végezetül, de nem utolsó sorban tevékeny részvétel az országos választásokon, jelöltlista állítás. Ennek kapcsán volt bombariadó, feljelentések, ahol lehetett bedugták a botot a küllők közé! A jelöltjeiként felállt új szövetségi vezetésnek Hertelendy Csaba elnökségével a négyéves ciklus alatt 3,6 milliós deficitet kellett kigazdálkodni, amit az előző vezetéstől örököltek. Felújították a számítógépparkot a Szövetségben, 2 új konténert készítettek. Mindezt 22 milliós költségvetésből, és a váltáskor kb. 8 millió átadásra került az új, Bárdos féle vezetésnek. Mindezt 800 Ft-os tagdíj mellett! Gazdaságilag messze a legsikeresebb ciklus volt.

Annak ellenére, hogy az első években nem publikálhatott az alapítvány a szaklapban, tíz évig sikeresen működött. Akik részt vettek gondolom, szép emlékeik közé tartozik a kaposvári rendezvényeken való megjelenés. Kár, hogy az Egyetemi háttérrel, - ami a világon egyedülálló volt – szüklátókörségből, hatalomféltésből, Anker Alfonz szellemiségének elvetéséből nem használta ki a postagalambsport.

Szeretném megköszönni akadémikus úr hathatós segítségét, azoknak, akik Kaposvárra jöttek, a részvételt, együttműködést és elsősorban Lovas Lászlónak önfeláldozó, fáradhatatlan munkáját!

Lovas László beírta nevét a postagalambsport aranykönyvébe, mindjárt Anker Alfonz neve alá.

Végezetül szeretném megköszönni Vének Jánosnak és csapatának a mai összejövetel megszervezését és Lovas Lászlóról való méltó megemlékezést, az emléktábla avatását!

Gondolom, ott fenn is van dolgod Laci, mert igaz, hogy a mennyországban jobb a klíma, de a pokolban több az ismerős!
Szappanos István

Anker Alfonz emléknep és nemzetközi postagalambász konferencia, Kaposvár, 2011. november 19.

